

Möjligheter med samordnad varudistribution

2019-11-22

Energi- & klimatdagen, Örebro

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL
**SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION**

Agenda

- Nationellt centrum för samordnad varudistribution
- Vad är samordnad varudistribution
- Status/utvecklingen i landet
- Drivkrafter & utmaningar
- Möjligheter via nationellt centrum

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL

**SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION**

Nationellt centrum för samordnad varudistribution

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL
SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Nationellt uppdrag

- Öka antalet Sam.Dist. kommuner
- Kompetensutveckling & utveckling inom området
- Kostnadsfritt stötta Sveriges kommuner inom:
 1. Inför beslut
 2. Under implementering
 3. Kommuner under utveckling

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL

SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Organisationer knutna till Nationellt centrum

Drivs av:

Länsstyrelsen
Skåne

Över 60 kommuner anslutna till nätverket

Finansiär och stöttande myndigheter

Samordnad varudistribution

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL

**SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION**

Varuflödet i en kommun, kommun a 100 000 invånare

500 enheter/leveransadresser

Livsmedel

- 1/3 av enheterna
- 2/3 av varuflödet
- 3-6 leverantörer
- Enkelt flöde – samma mängd varor
- Krav på kylkedja
- Vana beställare

Övriga varor (kontor, städ & hem, engångsartiklar, läromedel, osv.)

- 2/3 av enheterna
- 1/3 av varuflödet
- 4-8 leverantörer
- Komplext varuflöde – varierade varumängd
- Sällan beställare

Samköra med 3 fordon (18 EU-pall)

Samordnad varudistribution

FÄRRE TUNGA FORDON

KRING SKOLOR OCH FÖRSKOLOR

Vad är samordnad varudistribution?

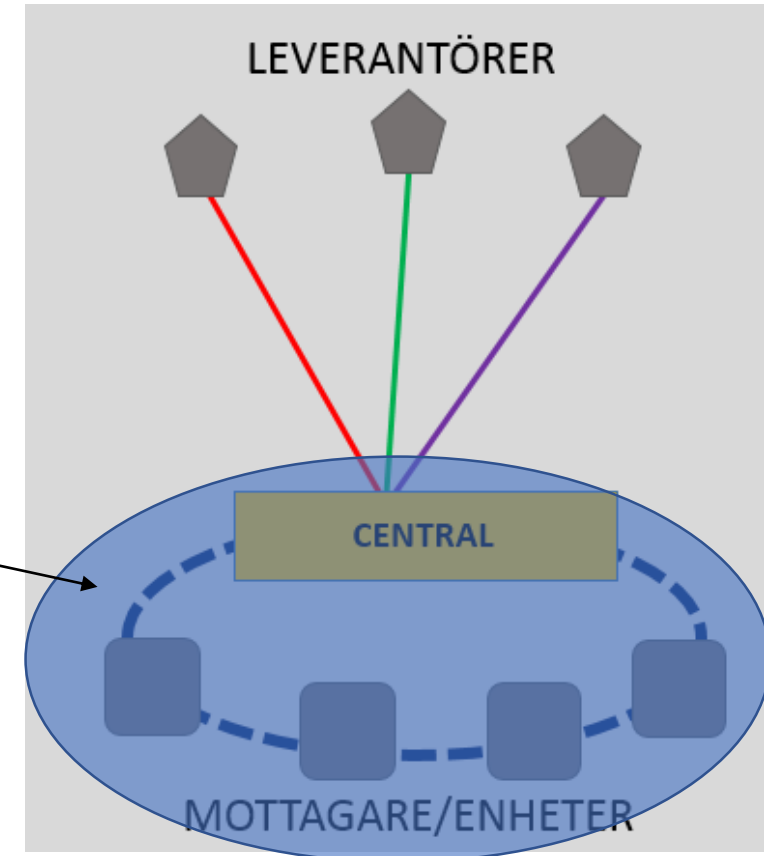
”Ett nytt sätt för en kommun och köp (e-handel) och transportera (via DC) livsmedel och andra varor”

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL
SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

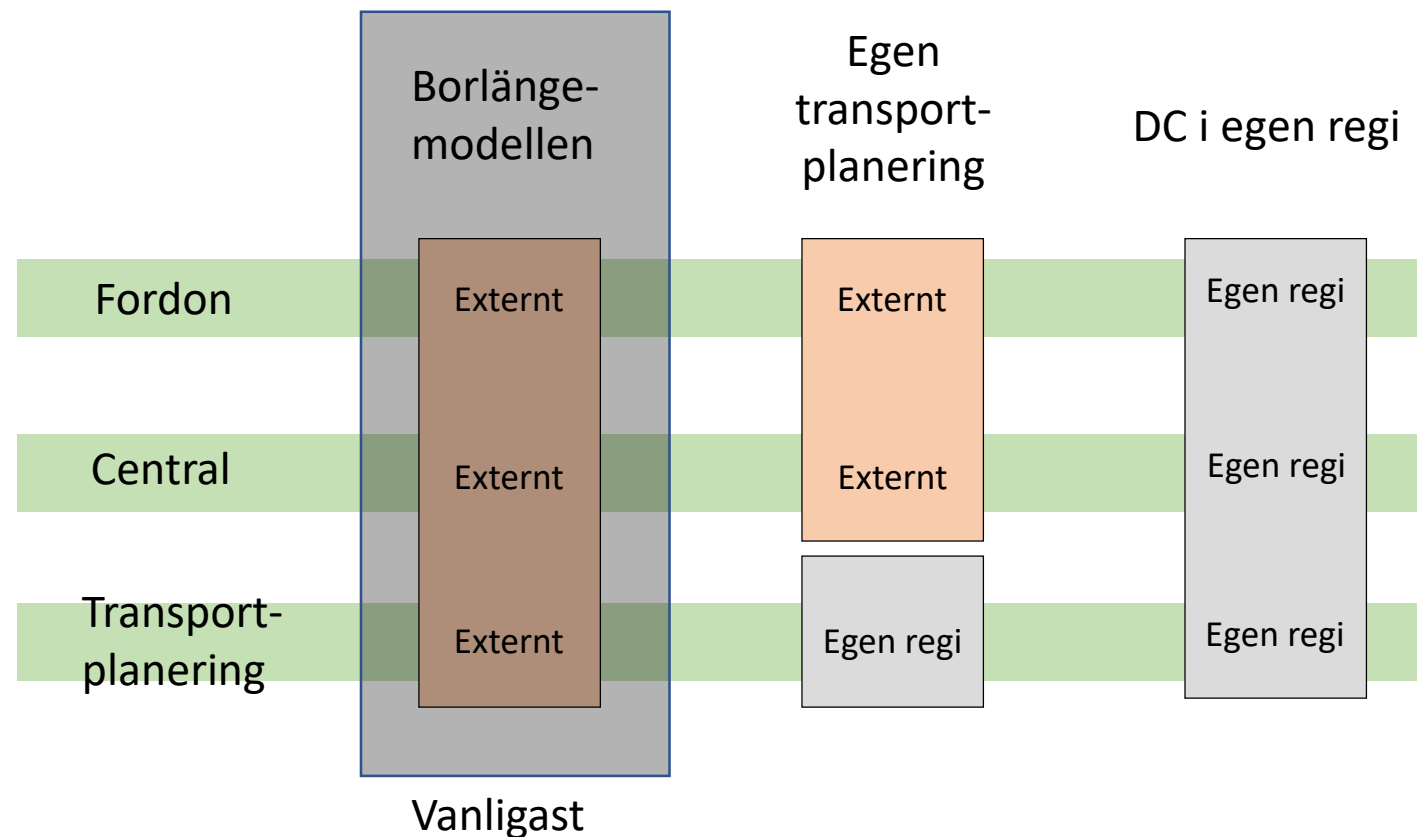
Nytt sätt att transportera varor

Kommunen tar över delar av transport-uppdraget (blir varuägare) och skiljer transporten från varas pris. På så vis kan kommunen lättare ställa krav på förnybart drivmedel och fordon

Samlastat godsflöde

Olika typer av upplägg

Utveckling i landet

Över 40 kommuner i Sverige har implementerat samordnad varudistribution

1999 till 2009 – införde 7 kommuner samordnad varudistribution

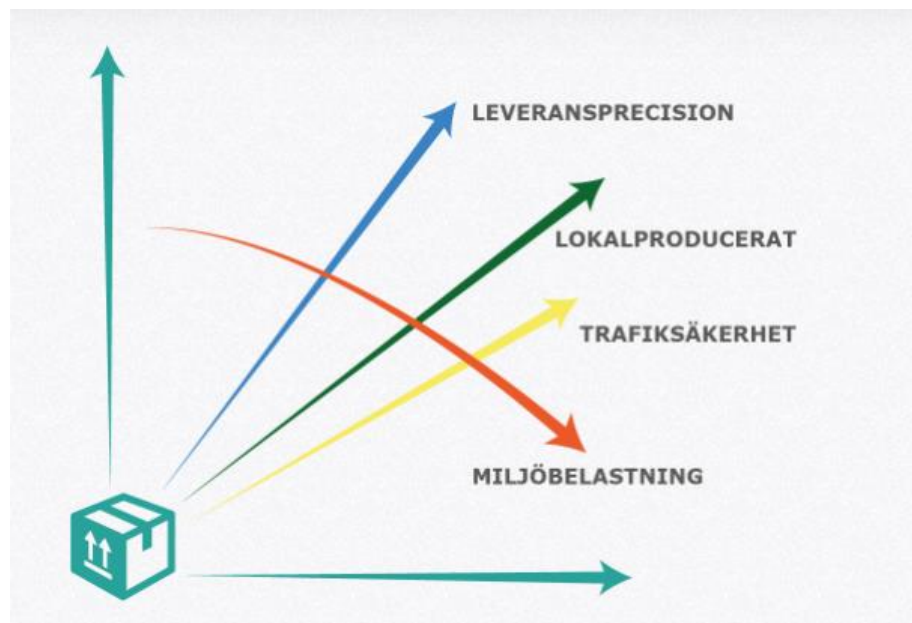
2010 till 2014 – införde 10 kommuner samordnad varudistribution

2015 till 2019 – införde 26 kommuner samordnad varudistribution

Kommun	Kluster	Start år	Livs-medel	Övriga varor	Out-source
Borlänge	Borlänge	1999	x	x	x
Gagnef		1999	x	x	x
Säter		1999	x	x	x
Falun		2011	x	x	x
Ludvika		2011	x	x	x
Katrineholm		2003	x	x	
Halmstad		2008	x	x	x
Uppsala		2008		x	
Nacka		2009	x		x
Växjö	Kronoberg	2010	x	x	x
Alvesta		2015	x	x	x
Ljungby		2015	x	x	x
Tingsryd		2015	x	x	x
Älmhult		2015	x	x	x
Lessebo		2016	x	x	x
Värnamo		2010	x	x	x
Kristianstad		2013	x	x	x
Ystad	Österlen	2013	x	x	x
Simrishamn					
Tomelilla					
Ängelholm					
Eskilstuna					
Botkyrka	Södertörn	2015	x	x	x
Haninge		2015	x	x	x
Huddinge		2015	x	x	x
Nykvarn		2015	x	x	x
Nynäshamn		2015	x	x	x
Salem		2015	x	x	x
Södertälje		2015	x	x	x
Tyresö	2015	x	x	x	
Karlstad		2015	x	x	
Kalmar	Kalmar	2015	x	x	
Torsås		2015	x	x	
Nybro		2015	x	x	
Mörbylånga		2017	x	x	
Örebro		2015	x	x	
Jönköping		2015	x	x	
Kungsbacka		2016	x	x	
Linköping		2017	x	x	
Norrköping		2017	x	x	
Sandviken		2018	x	x	
Borås		2019	x		
Mariestad		2019		x	

60% kör i kluster

Drivkrafter

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL
SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Miljö

Ökad konkurrens
(lokal leverantörer)

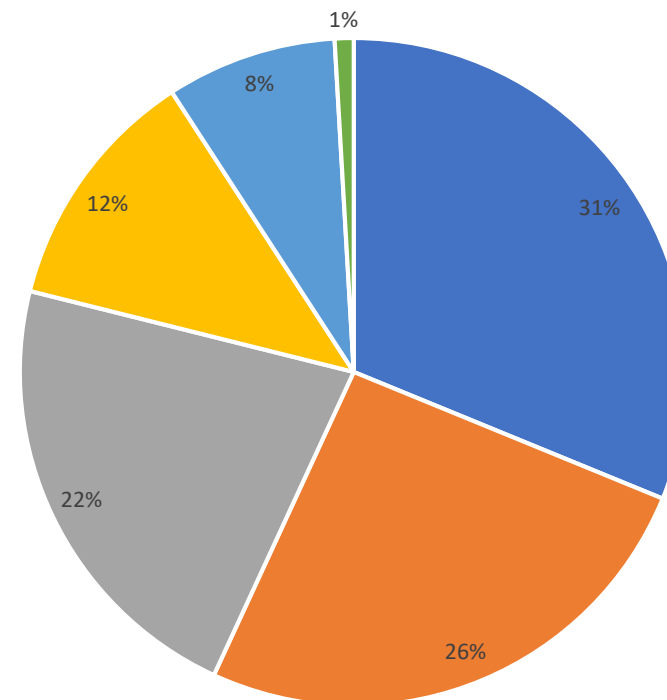
Trafiksäkerhet

Leveransprecision/
arbetsmiljö

Vilka var de primära drivkrafterna för införandet av samordnad varudistribution i er kommun?

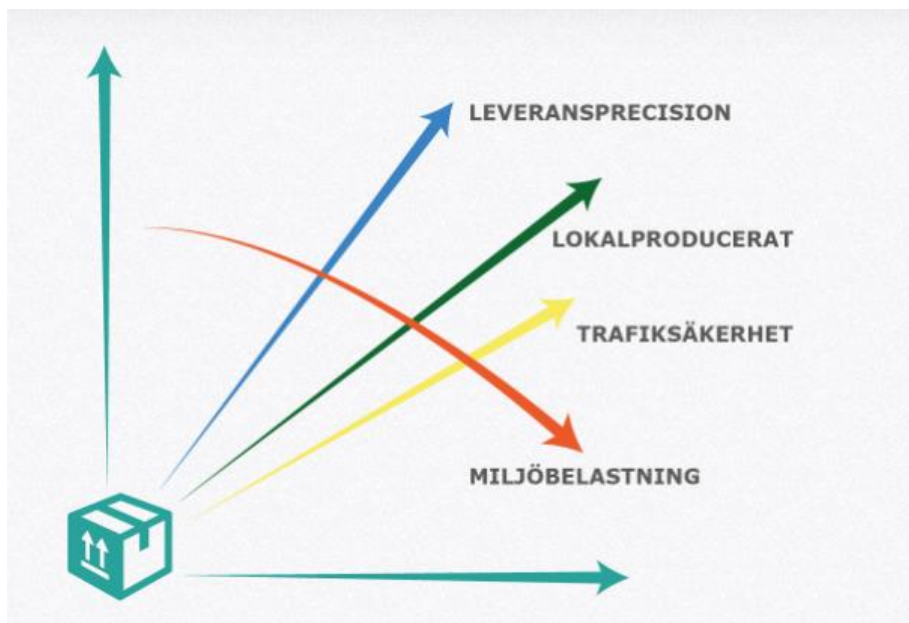
Resultatenkät SKL-studie
Sam.Dist. i drift 2018

- Minskad miljöbelastning
- Ökad trafiksäkerhet
- Öka andelen lokala producenter (ökad konkurrens)
- Ökad leveransprecision och service till enheter (arbetsmiljöfråga i kök)
- Kostnadsbesparingar
- Annan/egen definierad drivkraft ange

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL
**SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION**

Drivkrafter

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL
SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Miljö

Minskar antal transporter 60-80%
Upphandlar transportör separat – krav drivmedel
En varuägare stort flöde – enkelt att effektivisera

Ökad konkurrens
(lokal leverantörer)

Trafiksäkerhet

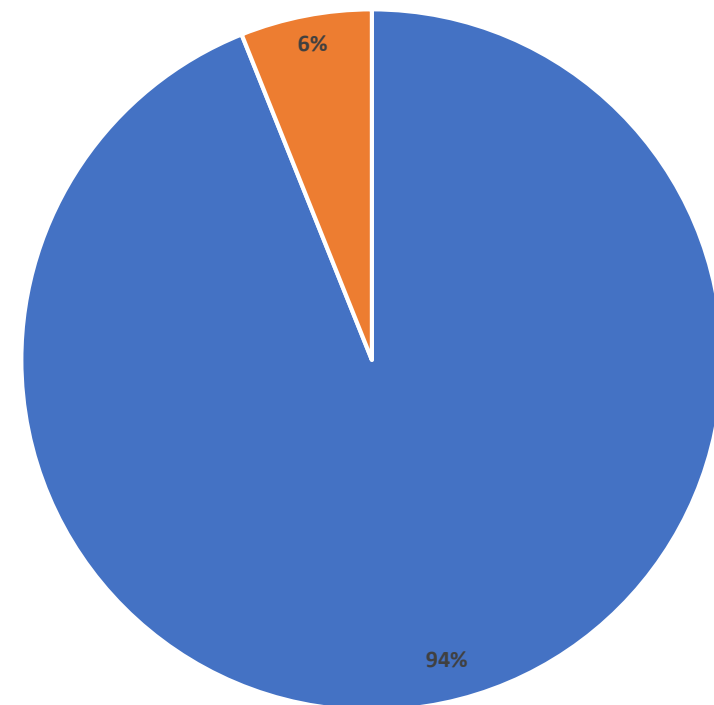
Leveransprecision/
arbetsmiljö

Ystad-Österlen

Från: 26 000 leveranser
Till: 6 500 leveranser
Minskning 75%

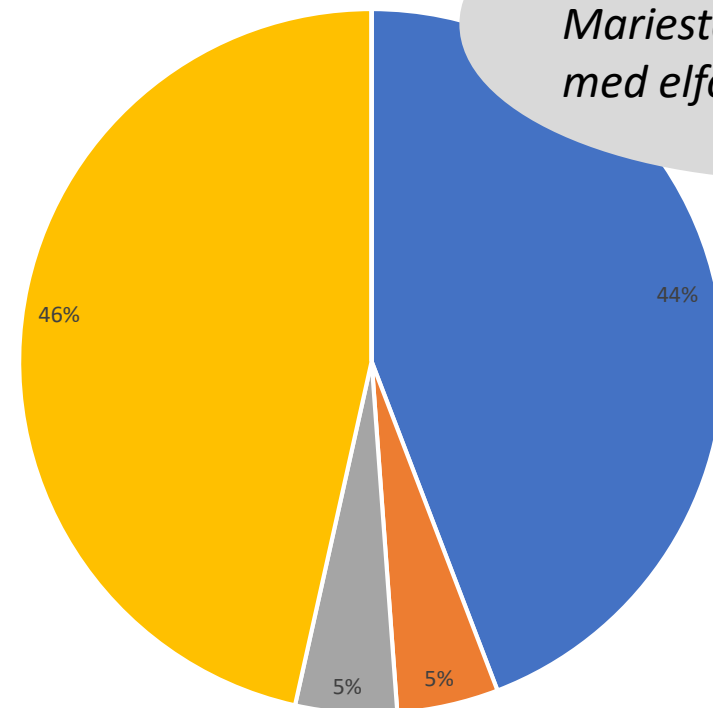
Av de drygt 40 kommuner som kör, ställdes det krav/rabatt på drivmedel?

- Ja, krav på drivmedel angavs av kommunen i avtalet
- Nej, krav på drivmedel angavs inte av kommunen i avtalet

Vad blev resultatet (2018)

2019
*Mariestad första kommun
med elfordon*

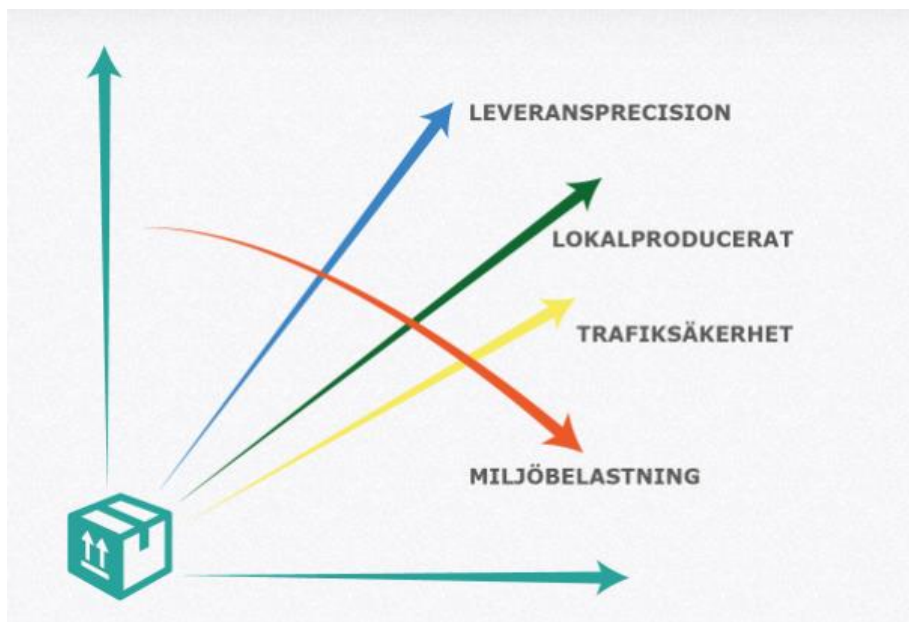

■ HVO ■ Diesel ■ RME ■ Fordonsgas/Biogas

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL
SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Drivkrafter

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL
SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Miljö

Minskat antal transporter 60-80%
Upphandlar transportör separat – krav drivmedel
En varuägare stort flöde – enkelt att effektivisera

Ökad konkurrens (lokal leverantörer)

Färre leveransställen – största handelshindret
Upphandling per position – segmenterade upphandlingar
I linje med livsmedelsstrategin

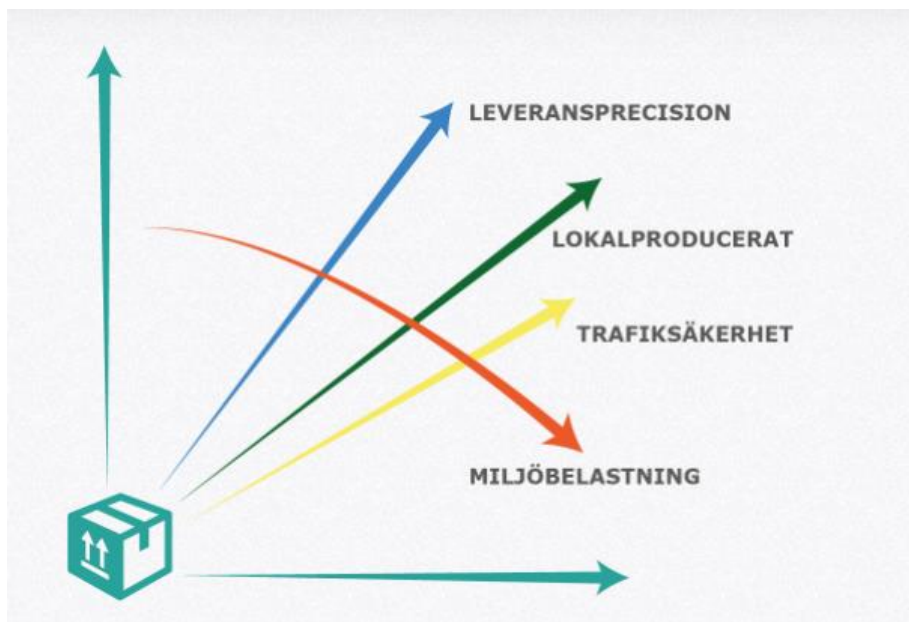
Trafiksäkerhet

Leveransprecision/ arbetsmiljö

Växjö kommun

Från: 3 leverantörer
Till: 17 leverantörer
(13 lokala)

Drivkrafter

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL
SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Miljö

Minskat antal transporter 60-80%
Upphandlar transportör separat – krav drivmedel
En varuägare stort flöde – enkelt att effektivisera

Ökad konkurrens (lokal leverantörer)

Färre leveransställen – största handelshindret
Upphandling per position – segmenterade upphandlingar
I linje med livsmedelsstrategin

Trafiksäkerhet

Färre fordon – antalet leveranser minskar 60-80%
Krav transportör– alkolås, sensorer, osv

Leveransprecision/ arbetsmiljö

Färre leveranser – sparar tid i köken
Fasta tider för leverans

Utmaningar

Politik:

- Vad vill man uppnå?
- Vilket problem skall man lösa?
- Otydliga beslut
- Begränsad kompetens

Ekonomi:

- Kostnadsfördelning – hur kostnader syns och fördelas.
- Ny kostnadspost eftersom transportkostnaden tidigare ingick i varans pris

Interna förutsättningar:

- Otydlighet gällande ansvar & mål
- Begränsad kompetens
- Godstransporter är inte kärnverksamheten

Effekter:

- Svårt att se effekten för den enskilda enheten
- Svårt att mäta effekter på grund av begränsad indata

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL

SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Örebro län – vilka möjligheter finns?

Källa: www.lansstyrelsen.se

Kommuner

Örebro	304 446
Askersund	11 361
Degerfors	9 672
Hallsberg	15 943
Hällefors	6 982
Karlskoga	30 403
Kumla	21 709
Laxå	5 694
Lekeberg	8 235
Lindesberg	23 600
Ljusnarsberg	4 762
Nora	10 729
Örebro	155 356

I drift

Källa: www.scb.se

Lite att tänka på...

- Önskan - kluster på minst 60 000 invånare
- Framgång - nyttja befintliga upphandlingsstrukturer
- Närhet till lokala leverantörer, matarsträcka till DC – antalet centraler
- Digitalisering – (e-handel ett måste?)
- Önskan om någon behöver ta taktpinnen
- Politiskt tydlighet och vilja att samarbeta
- Intern resurs behövs för att nå lyckat resultat
- Hjälp finns...

Nationellt centrum

Vad erbjuds?

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL

SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Vi erbjuder

- Del 1 - Nationella nätverksträffar:
 - Kompetensutveckling
 - Kunskapsutbyte
- Del 2 - Skräddarsytt stöd till medlemmar i tre faser:
 1. Beslut (från ide till beslut)
 - a) Tre workshop – kompetensutveckling
 - b) Förstudie för politisk beslut
 2. Implementering (från beslut till drift)
 - a) Ruttoptimering/inventering
 - b) Framtagning av FFU
 3. Utveckling
 - a. Förnyad FFU
 - b. Utredningar/Fol

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL

SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Vad krävs av kommunen?

- Medlemskap
- Förväntas delta på 2-3 nätverksträffar
- Bidra med interna resurser om extra stöd önskas under:
 - Beslut
 - Implementering
 - Utveckling

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL

SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Vill du veta mer?

- Besök gärna:
www.samordnadvarudistribution.com

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL

SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Tack för uppmärksamheten!

NATIONELLT CENTRUM KOMMUNAL
SAMORDNAD
VARUDISTRIBUTION

Fredrik Mårdh

fredrik.mardh@energikontorsydost.se

0709 – 21 60 50

Länsstyrelsen
Skåne

